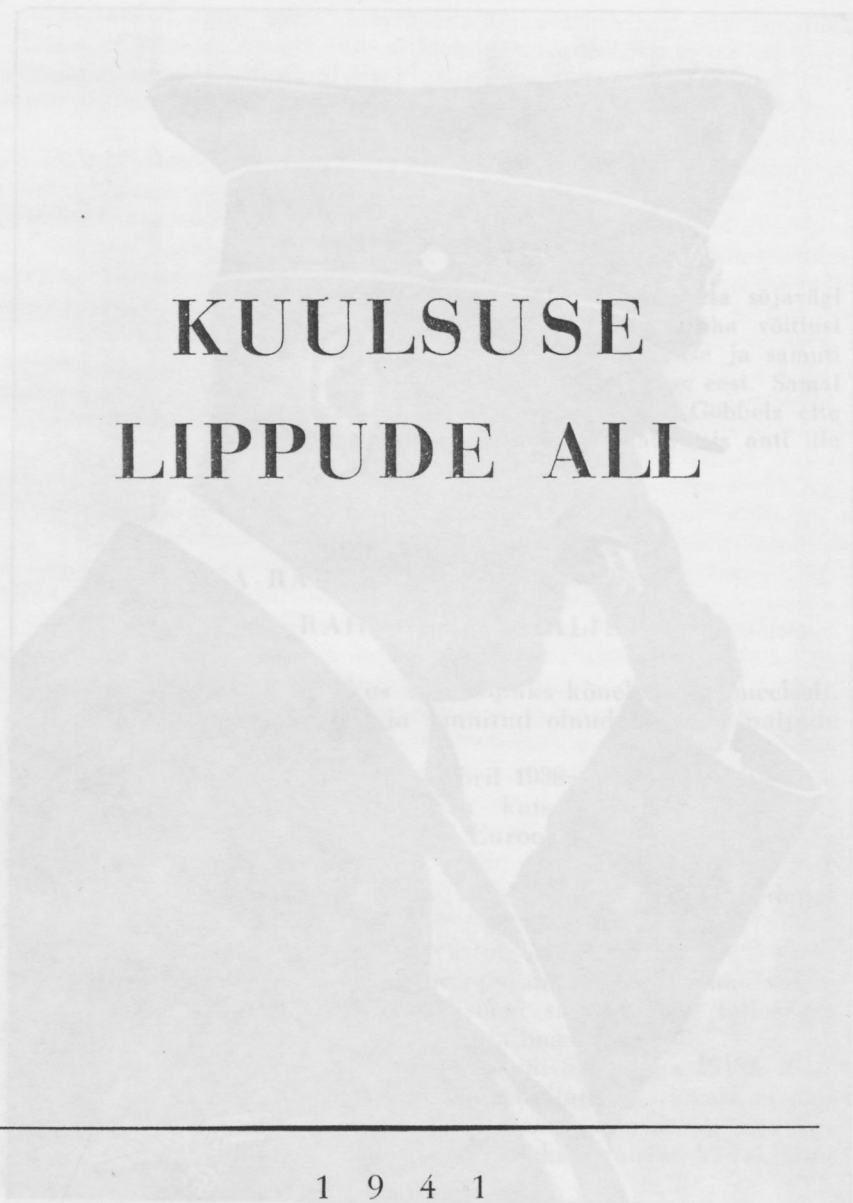

20120-01-2

ESTI
RAHVUS-
KAAMATUKOGU

12143C

KUULSUSE LIPPUDE ALL

---

1 9 4 1

~~AR~~ EESTI
RAHVUS-
RAAMATUKOOL

2-13-02196

121436^x

Adolf Hitler — Saksamaa Kantsler ja Juht.

RAHVUSSOTSIALISTID!

22. juunil 1941a. koidu ajal ületas saksa sõjavägi Nõukogude Liidu piirid, et alustada püha võitlust juudi-bolševismi vastu, Euroopa vabaduse ja samuti Moskva poolt piinatud rahvaste vabaduse eest. Samal tunnil luges saksa propagandaminister Göbbels ette Adolf Hitler'i üleskutse saksa rahvale, mis anti üle kõigi ringhäälingute kaudu.

SAKSA RAHVAS!

RAHVUSSOTSIALISTID!

On saanud silmapilk, kus võin lõpuks kõneleda avameelselt, olles rõhutatud raskest murest ja sunnitud olnud vaikima paljude kuude kestel.

Kui Inglismaa kuulutas 3. septembril 1939a. Saksa Riigile sõja, siis kordus jälle uuesti Inglismaa katse, võitlusega mandri tugevaima riigi vastu nurja ajada Euroopa konsolideerimist ja uut tõusu.

Sel kombel hävitas Inglismaa omal ajal paljudes sõdades Hispaania.

Nii pidas ta omi sõdu Hollandi vastu.

Samuti võitles ta hiljem kogu Euroopa abiga Prantsusmaa vastu.

Ning samal kombel alustas Inglismaa sajandi alul toleaege Saksa Riigi sissepiiramist ja 1914a. maailmasõda.

Ainult oma seesmiste lahkhelide tõttu jäi Saksamaa 1918a. alla. Selle tagajärjed olid hirmsad. Alguses kinnitati teesklevalt, et oldi võideldud ainult keisri ja tema režiimi vastu. Kui saksa sõjavägi oli relvad maha pannud, siis algas saksa rahva kavakindel hävitamine.

Näis, et ühe prantsuse riigimehe ütetus, mille järgi Saksamaal olevat 20 miljoni üleliigset inimest, s. t. keda tuleb kõrvaldada nälja, taudide ja ümberasustamise teel, hakkab täituma sõna-sõnalt. Kuid samal ajal alustas rahvussotsialistlik liikumine oma tööd saksa rahva liitmiseks ja riigi ülesehitamiseks.

See meie rahva vabanemine näljast, viletsusest ja alandusest oli täielikult seemise uuestisünni tulemus. See ei puudutanud ega ähvardanud milgi kombel Inglismaad. Sellele vaatamata algas otsekohe uuesti vihkamisest hõõgav, Saksamaa vastu suunatud ümberpiiramise poliitika. Sees kui ka väljaspool Saksamaa piire loodi meile tuntud komplott juutide ja demokraatide, bolševike ja reaktioonäärde vahel, mille ainsaks sihiks oli takistada uue saksa rahvusriigi loomist ja paisata Saksamaad uuesti viletsusse ja jõuetusse.

Rahvusvaheliste vandeseltslaste viha tabas meie kõrval ka teisi rahvaid, kellel samuti polnud õnne ja kes olid sunnitud rängas eluvõitluses teenima oma leivapalukest. Samuti nagu Saksamaale, oli Itaaliale ja Jaapanile maailma varadest osasaamine tehtud vaieldavaks ja isegi vormiliselt keelatud. Nende rahvaste liitumine oli sellepärast ainult enesekaitse aktiks neid ähvardava, rikkuse ja võimu maailmakoalitsiooni vastu.

Ameerika kindral Wood'i sõnade järele seletas Churchill juba 1936a. Põhja-Ameerika Ühendriikide esindajatekoja komisjoni ees, et Saksamaa muutuvat jälle liiga tugevaks ja tulevat sellepärast hävitada.

1939a. suvel näis Inglismaale aeg saabunud olevat, et alustada Saksamaa kavatsetud hävitamist täieliku sissepiiramise poliitika kordamisega. Selleks otstarbeks korraldatud valede kampaania abil püüti teisi rahvaid veenda, et nad on hädaohus, inglise garantii ja abi lubadustega oma poole võita ning, samuti nagu maailmasõja ajal, sundida neid sõtta Saksamaa vastu.

Nii väitis Inglismaa 1939a. maist kuni augustini maailmale, et Leedu, Eesti, Läti, Soome, Bessaraabia ja Ukraina on otseselt ohustatud Saksamaa poolt. Üks osa riikidest lasi end nende väidete läbi eksiteele viia, otsustas vastu võtta pakutud garantii ja läks sellega üle Saksamaa vastaste leeri.

Selles olukorras uskusin oma südametunnistuse ja saksa rahva ajaloo ees õige olevat, mitte äksi tõendada neile riikidele ja nende valitsustele inglise väidete valelikkust, vaid peale selle veel rahustada pühalike kinnitustega ida tugevaimat võimu meie huvipiirkondade ulatuse kohta.

RAHVUSSOTSIALISTID!

Teie tundsitate omal ajal kõik, et see samm oli mulle väga raske. Saksa rahval pole kunagi olnud vaenulikke tundeid Venemaal elunevate rahvaste vastu. Kuid üle kahe aastakümne on juudi-bolševistlikud võimumehed Moskvast püüdnud süüdata tulekahju mitte üksi Saksamaal, vaid kogu Euroopas. Saksamaa pole kunagi püüdnud viia oma rahvussotsialistlikku maailmavaadet Venemaale, kuid Moskva juudi-bolševistlikud võimumehed on pidevalt püüdnud meile kui ka teistele euroopa rahvastele oma võimu peale sundida ja seda mitte üksi vaimsete, vaid ka sõjaliste võimubinõudega.

Selle režiimi tegevuse järelduseks on kõigis maades olnud ainult kaos, viletsus ja näljahäda. Selle vastu on kahe aastakümne kestel minu püüdeks olnud, ilma meie tootmisvõimet hävitamata ja minimaalse vahelesegamise juures produktsiooni käiku, luua Saksamaal uut sotsiaalset korda, mis kõrvaldab mitte ainult tööpuuduse, vaid laseb ka töötaval inimesel töö tulust kasvaval määral osa saada.

Edusammud, mis on saavutatud meie rahva majandusliku ja sotsiaalse uskorralduse poliitika abil, ja mille lõppsihiks on kavakindla seisuste- ja klassivastolude kõrvaldamise teel luua tõelist rahvusühiskonda, on kogu maailmas ainulaadsed.

Sellepärast oli see 1939a. augustis minule suureks enesesalgamiseks, saata oma ministrit Moskvasse, et seal katset teha vastu töötada inglise sissepiiramise poliitikale Saksamaa vastu. Ma tegin seda vastutustundest saksa rahva ees ja kõige pealt lootes sel teel pikemaks ajaks kõrvaldada pinevust ning vältida ohvreid, mis olukorra teistsugune lahendus oleks meilt nõudnud.

Saksamaa tunnustas Moskvast eelnimetatud maad ja piirkonnad — välja arvatud Leedu — väljaspool saksa poliitiliste huvide piirkonda seisvaiks. Peale selle sõlmiti veel eriline kokkulepe juhuks, kui Inglismaal peaks õnnestuma ässitada Poolat sõtta Saksamaa vastu. Aga ka siin olid saksa nõudmised piiratud ja ei vastanud kaugeltki saksa relvade edule.

RAHVUSSOTSIALISTID!

Minu poolt saksa rahva huvides sõlmitud lepingu tagajärjed olid puudutatud mais elunevaile sakslasile väga rasked.

Kaugelt üle poole miljoni saksa rahvusest inimese — kõik väiketalanikud, käsitöölised ja töölised — olid peaaegu üle öö

sunnitud lahkuma oma endiselt kodumaalt, et end päästa režiimi eest, mis ähvardas neid esiteks viia piiritusse viletsusse, varem või hiljem aga neid täielikult hävitada.

Sellele vaatamata hukkus tuhandeid sakslasi! Oli võimata selgitada nende saatust või asukohta. Kadunute hulgas oli üle 160 Saksa Riigi kodaniku.

Kõige selle peale ma vaikisin, kuna ma olin sunnitud vaikima! Sest oli ju minu soov, saavutada Saksamaa ja selle riigi vahel lõplikku pinevuse kõrvaldamist ja võimaluse korral kestvat sobingut.

Juba meie edasimarsi ajal Poolas nõudsid nõukogude võimumehed lepingu vastaselt ka Leedut omale.

Saksa Riigil pole kunagi olnud kavatsust okupeerida Leedut ja pole kunagi Leedu valitsusele esitanud sellelaadilisi nõudmisi, vaid vastupidi, on Leedu tollaegse valitsuse palve, saata saksa vägesid selleks Leetu, tagasi lükanud kui saksa poliitika sihtidele mittevastava.

Kõigele vaatamata andsin järele ka sellele vene nõudmisele. See oli aga alles uute, pidevate väljapressimiste algus, mis kordusid sest ajast peale ikka jälle.

Õit Poolas, mis oli saavutatud täielikult saksa vägede poolt, ajendas mind uuesti esitama lääneriikidele rahuettepanekut. Minu ettepanek lükati rahvusvaheliste juudi sõjaässitajate poolt tagasi.

Tagasilükkamise põhjuseks oli aga juba siis asjaolu, et Inglismaa lootis mobiliseerida Saksamaa vastu euroopa koalitsiooni, kaasaarvatud ka Balkan ja Nõukogude Liit.

Londonis otsustati saata Mr. Cripps saadikuna Moskvasse. Tema tehti ülesandeks, igal tingimusel uuesti jalule seada suhted Inglismaa ja Nõukogude Liidu vahel ja arendada neid inglise huvide kohaselt. Selle missiooni edust kõneles ka inglise ajakirjanus, kuni oli taktelistel põhjustel sunnitud vaikima.

1939 a. sügisel ja 1940 a. kevadel ilmnesisid ka tõepoolest esimesed tagajärjed. Samal ajal kui Venemaa valmistus sõjaliselt vallutama mitte üksi Balti riike, vaid ka Soomet, motiveeris ta oma samme valelike ja naeruväärsete väidetega vajaduse üle kaitsta neid maid ähvarduste eest kolmandate riikide poolt. Ähvardaja all võidi mõelda ainult Saksamaad. Sest ükski teine riik ei võinud üldse tungida Läänemere piirkonda ega pidada seal sõda. Vaatamata sellele olin sunnitud vaikima. Aga Kremli võimumehed jätkasid oma poliitikat.

BOLŠEVIKE VÄGEDE KOONDAMINE SAKSA IDAPIIRILE.

Samal ajal kui Saksamaa 1940 a. kevadel n. n. sõpruslepingu mõtte kohaselt tõmbas oma sõjajõud idapiirist kaugele tagasi, isegi tühjendas need piirkonnad peaaegu täielikult sõjavägedest, algas juba sel ajal vene sõjavägede kagunemine sellises ulatuses, mida võis pidada ainult Saksamaa teadlikuks ähvardamiseks.

Molotov'i toleaeegse seletuse järgi oli juba 1940a, kevadel ainult Balti riikides 22. nõukogude diviisi.

Kuna Nõukogude Liidu valitsus kinnitas korduvalt, et neid on sinna kutsutud kohaliku rahva poolt, võis nende diviiside sealoleku eesmärgiks olla ainult demonstratsioon Saksamaa vastu.

Samal ajal kui meie sõdurid alates 10. maist 1940 a. purustasid läänes prantsuse-briti sõjaväed, jätkus Nõukogude Liidu sõjavägede kogunemine meie idapiiril üha suuremal määral.

Sellepärast pidasin 1940 a. augusti kuust peale riigi huvides lubamatuks, jätta meie, sõjas sagedasti rüüstatud idaprovintse kaitseta bolševike hiiglasliku sõjaväe vastu.

Sellega toimus ühtlasi see, mida püüdis saavutada briti-nõukogude koostöö, nimelt: niivõrd suur osa saksa vägedest oli seotud idas, et saksa sõjavägede juhatusel polnud võimalik saavutada otsustavat lahendust läänes, eriti õhujõudude suhtes.

Sarnane olukord vastas mitte üksi Inglise, vaid ka Nõukogude Liidu poliitika sihtidele. Sest niihästi Inglismaa kui ka Nõukogude Liit püüavad venitada praegust sõda võimalikult pikale, et nõrgestada ja võimetuks muuta tervet Euroopat.

Nõukogude Liidu poolt Rumeeniat ähvardava kallaletungi lõppsihiks oli haarata oma kätte mitte üksi Saksamaa, vaid kogu Euroopa majanduselule tähtsat baasi, või siis vähemalt seda hävitada. Saksa Riik on aga 1933. aastast alates lõpmata kannatlikkusega püüdnud Kagu-Euroopa riike võita omale kaubanduspartneriteks. Sellepärast oli meil ka suurim huvi nende riikide seesmise riikliku konsolideerimise ja korra suhtes. Nõukogude Liidu tungimine Rumeeniasse ja Greeka sidemed Inglismaaga ähvardasid muuta need piirkonnad lühikese aja kestel üldiseks sõjatallermaaks, Rumeenia toleaeegse, tekkinud olukorras ise süüdlase valitsuse tungival palvel andsin mina, meie põhimõtete ja kommete vastaselt, nõu, rahu säilitamiseks järele anda nõukogude väljapressimistele ning loovutada Bessaraabia.

Rumeenia valitsus pidas sarnast lahendust võimalikuks ainult eeldusel, et Saksamaa ja Itaalia vastutasuna garanteerivad järele-

jääva Rumeenia puutumast. Raske südamega lubasin ka seda. Esmajoones sellepärast: Kui Saksa Riik annab oma garantii, siis tähendab see, et ta selle kaitseks ka välja astub. Meie pole inglased ega ka juudid.

Uskusin, et olin selles piirkonnas päästnud viimsel silmapilgul rahu, kuigi olles võtnud endale raske kohustuse. Et aga neid probleeme lõplikult lahendada ja selgust saada Nõukogude Liidu suhtumise üle Saksa Riigisse ning olles ühtlasi meie idapiiril toimuvate ja üha suurenevate sõjaettevalmistuste surve all, palusin härra Molotov'i sõita Berliini.

Nõukogude väliskomissar nõudis selgitust, resp. Saksamaa nõusolekut järgmise nelja küsimuse suhtes:

Molotov'i 1-ne küsimus:

Kas Saksamaa poolt Rumeeniale antud garantii on suunatud ka Nõukogude Liidu vastu, kui viimane peaks kallale tungima Rumeeniale?

Minu vastus:

Saksa garantii on üldine ja meile tingimusteta kohustav. Nõukogude Liit pole meile aga kunagi avaldanud, et tal on Rumeenias peale Bessaraabia veel huvisid. Juba Põhja-Bukoviina okupeerimine oli esialgsete kinnituste rikkumine. Sellepärast ma ei usu, et Nõukogude Liidul võiks nüüd äkki olla kaugemaleulatavamaid kavatsusi Rumeenia vastu.

Molotov'i 2-ne küsimus:

Nõukogude Liit tundvat end uuesti olevat ähvardatud Soome poolt. Ta ei võivat seda enam taluda. Kas Saksamaa olevat valmis loobuma igasugusest abiandmisest Soomele ja kõige pealt, otsekohe tagasi kutsuma Saksa väed, mis on vahetuseks teel Kirkenesi?

Minu vastus:

Saksamaal pole olnud ega ole ka praegu Soomes mingisuguseid poliitilisi huvisid. Kuid Saksa valitsus ei pea talutavaks Nõukogude Liidu uut sõda väikese Soome rahva vastu, seda enam, kuna meie ei või kunagi uskuda seda, et Soome ähvardab milgi kombel Nõukogude Liitu. Peale selle ei soovi meie üldse, et Läänemeri jälle muutuks sõjakoldeks.

Molotov'i 3-s küsimus:

Kas Saksamaa nõustub sellega, et Nõukogude Liit annaks omalt poolt garantii Bulgaariale ja saadaks seks otstarbeks nõukogude väed Bulgaariasse, mille juures tema — Molotov — kinnitab, et Nõukogude Liidul pole selle juures kavatsust kuningat kõrvaldada?

Minu vastus:

Bulgaaria on suveräänne riik ja minul pole teada, et Bulgaaria oleks palunud Nõukogude Liidult garantiid, nagu seda palus Rumeenia Saksamaalt. Peale selle pean tarvilikuks selle küsimuse üle läbi rääkida oma liitlastega.

Molotov'i 4-s küsimus:

Nõukogude Liit vajavat igal tingimusel vaba läbipääsu Dardanellidest ja nõudvat ühtlasi oma julgeoleku kaitseks mõningaid tähtsaid toetuspunkte Dardanellides, resp. Bosporuse ääres. Kas Saksamaa olevat sellega päri?

Minu vastus:

Saksamaa on igal ajal valmis nõustuma Montreux' statuse muutmisega Mustamere-riikide kasuks. Kuid Saksamaa ei nõustu Nõukogude Liidu baaside loomisega merekitsustes.

RAHVUSSOTSIALISTID!

Asusin neis küsimuisis seisukohale, mis näis minule, kui saksa rahva vastutavale juhile ning euroopa kultuuri ja tsivilisatsiooni vastutusteadlikule esindajale, olevat ainuvõimalik.

Tulemuseks oli Nõukogude Liidu saksavastase tegevuse kõvenemine, esmajoones aga kohe algav uue Rumeenia riigi seesmine õõnestamine ja katse kõrvaldada propaganda abil Bulgaaria valitsust.

Tasakaaluta ja ebaküpsete rumeenia legionääride kaasabil õnnestus Rumeenias lavastada riigipööret, mille sihiks oli kukutada riigipead kindral Antonescu't ja tekitada maal segadust, et seadusliku valitsuse kõrvaldamisega tühistada eeldusi saksa garantii jõustumiseks.

Kõigele vaatamata pidasin tarvilikuks veelgi vaikida.

Kohe peale Rumeenie ettevõtte nurjumist algas uus nõukogude vägede koondamine saksa idapiiril. Soomusvägede ja paraütistide üksusi paigutati üha suuremal arvul saksa piiri lähedusse. Saksa sõjajägi ja samuti saksa kodumaa teavad, et veel mõned nädalad tagasi ei olnud ühtegi saksa soomus- ega motoriseeritud diviisi idapiiril.

Kui oleks aga veel vaja olnud tõendeid, vaatamata kõigile moondamistele ja eitamistele vahepeal toimunud koalitsiooni kohta Inglismaa ja Nõukogude Liidu vahel, siis andis need Jugoslaavia konflikt.

Kui mina püüdsin teha viimast katset rahu säilitamiseks Balkanil ja leplikus koostöös ducega tegin Jugoslaaviale ettepaneku kolmikpaktiga liitumiseks, organiseerisid Inglismaa ja Nõukogude Liit koos selle riigipöörde, mis kõrvaldas ühe öö kestel tolleaegse, leplikkusele kalduva valitsuse.

Täna on võimalik saksa rahvale teatada: Serbia riigipööre Saksamaa vastu toimus mitte ainult inglise, vaid olulises osas ka nõukogude vene lippude all. Kuna meie ka selle juures vaikisime, tegi nõukogude valitsus veel ühe sammu edasi: ta organiseeris mitte ainult riigipöörde, vaid sõlmis mõni päev hiljem temale kuulekate uute võimumeestega tuntud sõpruslepingu, mille sihiks oli kõvendada serblaste vastupanutahet Balkani rahustamisele ja neid üles ässitada Saksamaa vastu. Ja see polnud ainult platooniline kavatsus.

Moskva nõudis serbia sõjaväe mobiliseerimist.

Kuna ma ka nüüd veel pidasin õigemaks mitte kõneleda, astusid Kremli võimumedel veel ühe sammu kaugemale.

Saksa valitsusel on täna andmeid, mis vaieldamatult tõendavad, et Nõukogude Liit andis Serbia sõtta ässitamiseks lubaduse, varustada teda sõjaks Saksamaa vastu Saloniki kaudu relvade, lennukite, laskemoona ja muu sõjamaterjaliga.

Kõik see toimus peaaegu samal silmapilgul, kui andsin Jaapani välisminister Dr. Matsuoka'le nõu, pinge lõdvendamiseks kokku leppida Nõukogude Liiduga, ikka veel lootes päästa rahu.

Ainult tänu meie võrratute diviiside kiirele läbimurdele Skopljesse ja Saloniki vallutamisele nurjus see anglosaksi-nõukogude komplott. Serbia lennuväe ohvitserid aga põgenesid Nõukogude Liitu, kus neid võeti vastu liitlastena.

Ainult teljeriikide võit Balkanil ajas nurja kavatsuse, sundida Saksamaad sel suvel kundedepikkustesse võitlustesse kagus ja samal ajal täiuslikult lõpule viia nõukogude armeede koondamist, tugevdada nende lahinguvalmidust ning siis koos Inglismaaga, loodetava ameerika toetuse abil võida Saksamaad ja Itaaliat ära kägistada ja maha suruda.

Sellega on Moskva meie sõpruslepingu tingimusi mitte üksi jämedalt rikkunud, vaid ka alatul kombel reetnud.

Samal ajal kõnelesid Kremli võimumedel teesklevalt rahust ja sõprusest, nagu Soome ja Rumeenia juhtudelgi, ning koostasid näiliselt süütuid dementisid.

Kui ma olukorra sunnil pidin seni vaikima, siis on nüüd saabunud silmapilk, kus edasine tegevuseta pealtvaatamine oleks

mitte ainult patt, vaid isegi kuritegu saksa rahva kui ka kogu Euroopa vastu.

Täna seisab meie piiril 160 nõukogude diviisi. Nädalate kestel leiavad aset korduvad piiririkumised, mitte üksi meie juures, vaid ka kaugel põhjas ja Rumeenias. Nõukogude lendurid lendavad lõbu pärast ja muretult piire tähelepanemata jättes, nagu tahtes meile tõendada, et nad tunnevad end nende maaalade isandatena.

Ööl vastu 18. juunit ületasid vene patrullid jällegi saksa piiri ja neid võidi tagasi ajada alles pärast pikemat tulevahetust.

Sellepärast on nüüd tulnud tund, kus on vaja vastu astuda sellele juudi-inglise sõjaässitajate ja bolševistliku Moskva juudi võimumeeste komplotile.

SAKSA RAHVAS!

Käesoleval silmapilgul teostub kogunemine ja rivistumine ning algab rünnak, mis on oma ulatuselt suurim, mida on maailm seni näinud. Koos soome kaasvõitlejatega seisavad Narviki võitja sõdurid Põhja-Jäämere ääres. Saksa diviisid Norra vallutaja juhatuse all kaitsevad Soome pinda koos soome vabadussangaritega nende marssali juhatusel. Ida-Preisimaalt kuni Karpaatideni ulatuvad saksa idarinde formatsioonid. Pruti jõe kallastel, Donau alamjooksul kuni Musta mereni seisavad ühiselt saksa ja rumeenia sõdurid Rumeenia riigipea Antonescu juhatusel.

Selle rinde ülesanne pole mitte enam üksikute maade kaitse, vaid Euroopa julgeoleku kindlustamine ja sellega seoses kõigi päästmine.

Olen sellepärast täna otsustanud, anda Saksa Riigi ja meie rahva saatuse ja tuleviku jälle meie sõdurite kätte.

Aidaku meid Jumal just selles võitluses!

Berliin, 22. juunil 1941a.

Adolf Hitler.

MILLE EEST VÕITLEB SAKSA SÕJAVÄGI KAPITALISMI, JUUTLUSE JA KOMMUNISMI VASTU?

Saksamaa vaenlased, juudid, kommunistid, ameerika miljonärid ja inglise lordid petavad maailma, väites, et Saksamaa tahab oma imperialismiga orjastada kõiki Euroopa rahvaid. Kas on see tõsi? Ei see on täielik vale!

Mille eesti siis võitleb Saksamaa? Mille eest valab oma verd tema kuulsusrikas armee suurtes lahingutes Narvikist kuni Aafrika kuumade kõrveteni. Hispaaniast kuni Moskva metsadeni? Mis huvi on saksa rahval ja riigil käesolevas sõjas? Mis sihte taotleb Saksamaa selles sõjas?

Et selgusele jõuda toimuvate sündmuste kohta, on kõige pealt tarvis teada, mispärast algas ja kuidas arenes käimasolev suur sõda.

VERSAILLES' EBATÖDE.

Praeguse sõja põhjused peituvad selles rahulepingus, mille Inglismaa, Prantsusmaa, Põhja-Ameerika Ühendriigid ja nende liitlased sundisid Saksamaale peale 1919a.

Saksamaad, keda võideti alles 5-ndal sõjaastal mitte relvade ja jõuga, vaid naljutamisega, sunniti vastu võtma alandavad ja ebaõiglased rahutingimused. Temalt võeti ära asumaad, millela ei saa elada ükski nii suure rahvaarvuga riik. Samuti võeti ära tema põlised maaalad ja anti need Poolale, Belgiale ja Prantsusmaale. Sunniti sõjavägi laiali saatma ja kogu varustus välja

andma. Kõige sellega mitte rahuldudes, sunniti Saksamaad aastate kaupa maksuma hiiglasummasid n. n. reparatsioonimaksude näol.

Alandatud ja paljaksröövitud saksa rahvas alistus jõule, hambaid kokku surudes. Siis püüdsid Saksamaa vaenlased muuta teda juudikommunistlikuks riigiks, kuid see ei õnnestunud neil.

Rahvamasside hulgast tõusis rahva juht Adolf Hitler ja ütles sakslastele: «Küllalt häbist ja teotusest! Tehkem lõpp Versailles' ülekohtule!»

Terve saksa rahvas läks Hitler'iga kaasa ja juba rahvussotsialistliku riigi olemasolu kuuendal aastal võis Saksamaa, uuesti luues ja korraldades oma sõjajõud, asuda võidukalt kaitsma oma elulisi huvisid.

SAKSA VABADUSSÕJA IDEED.

Ideede kohta, millest Saksamaa on hingestatud praeguses sõjas, kirjutab prof. Friedrich Grimm: «Ei mõista praeguse sõja olemust, peab sündmusi vaatlema ajaloo taustal. Sest kõigel, mis toimub täna, on eel käinud ajaloolised põhjused. Adolf Hitler mõistab seda paremini, kui kõik teised. Omas raamatus «Minu võitlus» on ta püstitanud jäädava mälestusmärgi oma ajalooõpetajale. «Ma õppisin», kirjutab Adolf Hitler, «ajalugu mõistma tema toelises tähenduses».

Rahvaste arengu jõuallikaiks on ideed. Need on seadused, mis määravad arengu paljudeks sajanditeks.

Kaasaegse Euroopa ajaloos on olnud esiplaanil kaks ideed: inglise poliitika — jõudude tasakaal; see poliitika on alati seadnud üksteise vastu kaks mandri tugevaimat riiki — Saksamaa ja Prantsusmaa — kumbki neist ei tohtinud saada nii tugevaks, et oleks võinud hakata ähvardama maailma valitsemist Inglismaa poolt. Teine poliitika oli see, mida Prantsusmaal nimetati «traditsiooniliseks», «klassiliseks» ehk «ajalooliseks», mida prantsuse kirjanik Maurice Barrès nimetas «Prantsusmaa igaveseks teesiks» ja «Prantsuse ajaloo ideeks». Too idee seisab selles, et Prantsusmaa julgeoleku huvides mitte lubada Saksamaa ühinemist.

Inglise poliitikuil läks korda üles ässitada neid jõude, kes olid Prantsusmaa «traditsioonilise» poliitika kandjateks ja elasid 1870a. saadik unistustes kättemaksust.

Inglismaa kasutas neid jõude, et tõugata Prantsusmaad sõtta Saksamaa vastu oma plutokraatlike finants- ja kaubanduslike huvide eest.

Ja kui peale 1918a. suurt langust ja rohkearvuliste parteide kahjulikku võimutsemist sündis 1933a. Adolf Hitler'i juhtimisel Kolmas Riik, siis hakkas Inglismaa, et segada seda ajaloolist arengut, ajama Saksamaa ümberpiiramise poliitikat, nagu see oli olnud juba kuningas Edward VII. ajal. Selleks elustas Inglismaa, toetudes juudi ja vabamüürlaste rahvusvahelistele jõududele, uuesti Prantsusmaa traditsioonilise poliitika, et mõjukad prantsuse ringkonnad aitaks kaasa alustada kallaletungisõda Saksamaa vastu.

Prantsuse laiad rahvamassid ei olnud üldse huvitatud sellest sõjast.

Führeri vabastamispoliitika ajaloolist missiooni võib kõige paremini mõista prantsuse poliitiliste püüete valgusel.

Missioon, mida praegu teostab Führer, on ajalooline, ja seda ei suuda takistada ükski võim maailmas.

Selle missiooni sihiks on, nagu nähtub rahvussotsialistliku partei 1920a. 24. veebruari programmi 1. ja 2. punktis, mis on koostatud kuu aega peale Versailles' rahulepingu jõustumist: saksa rahva ühendamine ja ühise Suur-Saksa Riigi uuestiloomine, pärast Versailles' ja Saint-Germain'i rahulepingute ahelaist vabanemist.

Selle Saksamaa vabastamise ja sakslaste ühendamise suure ning raske töö teostas Führer 1. septembril 1939a., kogu maailma imetluseks, ilma sõjata. Führeri kohta kõneldi, et ta on esimene riigimees ajaloos, kes on osanud rikkuda vääramatuks seaduseks peetud reeglit, mille järgi olevat võimata nihutada riikidevahelisi piiritulpe ilma sõjalise kokkupõrketeta.

Ka Versailles' lepingu parandamise viimane faas — Danzig ja Poola koridor — oleks Führeri tahte järgi võinud teostuda veretult. Ta lootis, et Poola lahendab saksa piiride küsimuse rahulikult teel, Pilsudski'ga sõlmitud lepingu vaimus.

Kuid Inglismaale ei sobinud selle küsimuse rahulik lahendus. Vastupidi, tal oli vaja provotseerida sõda. Inglismaa ässitas Poolat 1939a. märtsi lõpul tagasi lükkama Saksamaa nõudmised ja andis temale garantii, mille järele Inglismaa ise ja hiljem ka Prantsusmaa lubasid anda sõjalist abi, kui Saksamaa peaks püüdma teostada oma õiglasi taotlusi.

Nii algas uus sõda Saksa ühtluse cest.

See ühtlus võidetakse kätte inglise ja prantsuse traditsioonilise poliitika kiuste.

Veel kord kogutakse vana maailm lippude alla Saksamaa vastu, kes aga ei taha midagi muud, kui võimalust elada tingimustes, mis on hädavajalised igale rahvale.

1939a. kevad tõi Tšehhoslovakkia lõpliku likvideerimise ja tema liitmise Suur-Saksamaa koosseisu ja selle järele poola-saksa konflikti teravnemise.

Poola, olles mitmest rahvusest koosnevaks riigiks (vähemusrahvusi 40%), ei tahtnud loobuda rahvuslik-imperialistlikust poliitikast. Saades puutumatus garantii inglise peaministrilt Chamberlain'ilt, kes peale saksa armee sissemarssi Prahasse hakkas kogu jõuga välja kutsuma sõda, vastas Poola valitsus Führeri ettepanekule, lahendada vahekorrad Saksamaaga Danzigi liitmise teel Saksa Riigiga — osalise mobilisatsiooniga. Viie kuu kestel jälgis Saksamaa kannatlikult Poola poliitikat, mis hakkas rahutuks tegema kogu maailma.

Saksa-poola konflikt jõudis oma haripunktile 23. augustil. Briti saadik Berliinis Henderson esitas Führerile Chamberlain'i ettepaneku, anda Danzigi küsimus rahvusvahelise tribunaali lahendada. Samasuguse ettepaneku tegi ka prantsuse peaminister Daladier.

Saksamaa vastas, et nõuab Danzigi loovutamist, rahvahääletust saksa-poola elanikkonnaga piirkondades ja saksa autotee ehitamist läbi koridori.

Ööl 23-st vastu 24. septembril 1939a. kirjutati Moskvas alla mittekallaletungi pakt Saksamaa ja Nõukogude Liidu vahel.

Hitler kirjutas selle lepingu alla tekkinud olukorra sunnil. Kuid tal oli kindel kavatsus seda täita. Moskva võttis aga kohe saksavastase joone, et esimesel võimalusel rünnata Saksamaad.

SÕDA.

Poola liisk oli langenud. Poola-inglise vastastikuse pakti allakirjutamine 25. augustil ei päästnud Poola olemasolu.

Saksa sõjavägi läks 1. septembril üle Poola piiri. Algas sõda. 3. septembril kuulutasid Inglis- ja Prantsusmaa Saksamaale sõda.

Sellega algas suur rahvusvaheline kokkupõrge, mis polnud mitte kahe riigi vaheliseks konfliktiks, vaid võitlussignaaliks kahe maailma vahel. Poola ei kannatanud välja saksa lööki. 17. septembril ületas tema piirid ka Nõukogude Liidu punaar mee, et okupeerida Lääne—Ukrainat ja Valgevenemaad ning haarata neid maid oma võimu alla Saksamaa silmade all, kes oli sunnitud arvestama paktiga ja ootama tasumiseks paremat aega. Poola valitsus põgenes Rumeeniasse.

Poola lüüasaamine avaldas tunduvat mõju kogu poliitilisele olukorrale Euroopa riikides.

Maaaladel Bugi ja saksa-poola segaelanikkonnaga piirkondade vahel moodustas Führer administratiiv-poliitilise ühiku kindral-kubermangu nime all. Hitler andis selle maaala minister Frank'i valitsemisele, kes asus oma kohale 28. oktoobril 1939a.

Poola katastroof kutsus välja terve rea poliitilis-territoriaalseid muudatusi idas. Nõukogude Liidu ja Leedu vahelise kokkuleppe põhjal anti Leedule üle Vilno linn ühes ümbruskonnaga. Saksamaa andis Slovakkiale tagasi Poola poolt äravõetud maad. Lõpuks 1940a. suvel ühendati Balti riigid — Leedu, Läti ja Eesti — Nõukogude Liidu koosseisu, «nõukogude vabariikide» kujul.

Samal ajal kestis võitlus läänes edasi. Poola kiire lüüasaamine kutsus välja suure ärevuse. Liitlased — Prantsus- ja Inglismaa — said aru, millist sõjalist jõudu kujutab endast Saksamaa. Tundes oma sõjalist nõrkust, nad otsustasid mitme aasta kestel valmistuda saksa kaitsekindlustuste Siegfried-liini ründamiseks ja samal ajal kägistada Saksamaad blokaadiga. Prantsuse ja inglise sõjatööstused suurendasid oma toodangut. Kuid ka Saksamaa ei maganud, pingutades oma rahva kõiki jõude sõjalise võime tugevdamiseks. Kogu talve kestsid ettevalmistused. Väikestel lahingutel oli episoodiliste kokkupõrgete ilme, kuid kogu maailm võis juba näha saksa lennuväe vägevat jõudu. Saksa lennukid ja allveelaevad ilmusid Scapa-Flow'sse ja teistesse briti sadamatesse ja uputasid inglise mereväe laevu. Blokaad Saksamaa vastu ebaõnnestus. Ei «kindral Nälg» ega ennustused «revolutsiooni» kohta Saksamaal ei õigustanud liitlaste lootusi.

Vastuoks — maailm õppis tundma saksa rahva tõelist jõudu ja ühtlust, kes mõistis Führeri ideid, viis kindlasti ellu tema näpunäited ja moodustas saksa sõjaväega ühise rinde.

Saksa rahva read suurenesid. Saksamaale ja Poola mereäärsele ning Poseni territooriumile saabus kümneid tuhandeid piiritaguseid sakslasi, kes Führeri kutsel lahkusid Eestist, Lätist, Leedust, Nõukogude Liidust, Lääne-Ukrainast ja Bessaraabiast, et Suur-Saksamaa uutel maaaladel alustada uut elu.

Ootamatult puhkes kahurimürin kaugel põhjas.

Peale Poola langemist pressis Nõukogude Liit Balti riikidelt välja õiguse, paigutada nende territooriumile punaseid garnisone.

Ainult hästi organiseeritud ja patriotilistest tunnetest innustatud väike Soome lükkas Nõukogude Liidu nõudmised tagasi. Diplomaatilised vahekorrad katkestati 30. novembril 1939a. ja

nõukogude armee alustas rünnakut soome territooriumile. Lahingud käisid 500-kilomeetri pikkusel rindel. Nõukogude lennuväe tegevust takistas halb ilm ja soomlaste kangelaslik vastupanu. Soomlased asusid reaalpoliitilisele seisukohale: pärast sõjategevuse kestel Moskvas peetud läbirääkimisi, nad kirjutasid 17. märtsil 1940a. alla rahulepingu. Selle järgi sai Nõukogude Liit omale osa Soome territooriumi ühes Viiburi linnaga ja moodustas liidetud Lääne- ja Ida-Karjalast «Karjala Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi». Soome pidi loobuma õigusest pidada sõjalaevastikku Põhja-Jäämerel.

Kogu maailm imetles Soome kangelaslikku vastupanu ja tundis rõõmu selle üle, et Sooma kaitses oma riiklikku iseseisvust.

Kompromiteerides end soome-nõukogude sõjas lubatud abi mitteandmisega, Inglis- ja Prantsusmaa asusid kõvendama Saksamaa nälja-blokaadi. Seks otstarbeks oli neil vaja okupeerida oma sõjavägedega Taanit ja Norrat, mille vastu nad hakkasid valmistuma.

Kuid Saksamaa ei andnud neide aega selle kavatsuse teostamiseks ja näljablokaadi ringi sulgemiseks oma ümber.

Führer otsustas teostada grandioosse kavatsuse ja haaras initsiatiivi liitlastelt oma kätte.

Saksa sõjavägi okupeeris 10. aprillil Taani valitsuse loal Taani-
maa ja maandus Norras. Viimane astus Saksamaa vastu sõtta Inglismaa ja Prantsusmaa poolel. Sakslased vallutasid Oslo ja, pidades lahinguid maal ja merel, purustasid inglise ekspeditsiooni-korpuse. Norra kuningas Haakon ja tema valitsus põgenevad Inglismaale ja Norra valitsemine läheb üle saksa riigikomissari Terboven'i kätte.

Riigikantsler Hitler laseb vabaks kõik norra sõjavangid, soovides näidata norra rahvale, et sakslased olid sunnitud okupeerima Norra ainult selleks, et päästa end liitlaste ümberpiiramisest, ja mitte sõdimiseks norra rahva vastu.

PRANTSUSMAA PURUSTAMINE.

Prantsusmaa ja Inglismaa hakkavad taipama, et nende poolt väljakutsutud sõda pöördub nende endi vastu ja ähvardab juba nende endi olemasolu.

Führer lööb üle kõik nende trumbid. Polnud enam võimalik kaotada aega ja oli vaja tegutseda kiiresti. Siis panid liitlased

toime sõjalisi demonstratsioone Vahemeres, et kõrvale juhtida Saksamaa tähelepanu nende tõelistelt kavatsustelt — ootamatu rünnakuga läbi Belgia ja Hollandi tungida saksa tööstuse südamesse, Ruhri piirkonda.

Belgia ja Hollandi valitsused sõlmisid kokkulepped prantsuse-briti kindralstaapidega.

Belgia ja Hollandi sadamates maanduvad inglise-prantsuse sõjaväed.

Siis toimib kantsler Hitler uuesti välkkiirelt. 10. mail koiduajal asub saksa lääne-armee rünnakule kogu rindel. Adolf Hitler sõidab läände ja asub isiklikult juhtima sõjalisi operatsioone.

Inglismaal lahkus saksa pealetungi sõnume saabumisel Chamberlaini kabinett ametist ja uue peaministrina sai võimule Churchill, Saksamaa ja rahvussotsialismi vihaseim vaenlane. Pariis oli vapustatud sakslaste otsustamise ja tegutsemise kiirusest.

Vahepeal tehti Hollandiga kiiresti lõpp. Holland kapituleerus 14. mail. Saksa väed marssisid 16. mail Haagi ja Amsterdami. Rünnak Prantsusmaale jätkus kogu rindel. Õhus olid käimas suured õhulahingud — sajad lennukid löödi rivisti välja. Sakslased vallutasid 17. mail kõvade lahingute järele Belgia pealinna Brüsseli ja Belgia valitsus põgenes Ostend'i.

Teine saksa armeegrupp murdis läbi Maginot-liinist 100 kilomeetri laiusel rindel Sedani ja Maubeuge'i vahel, purustas prantsuse 9. armee ja võttis vangi selle ülemjuhataja kindral Giraud'. Tekkinud läbimurdesse voolasid pidurdamatult saksa reservid. Prantsuse valitsus lootis olukorda päästa ülemjuhataja kindral Gamelin'i asendamise teel kindral Weygand'iga. Viimane püüdis asjatult rinnet jalule seada.

Samal ajal jäi Belgia armee, kuningas Leopoldi ülemjuhatause all, liitlaste vasemale tiivale, kattes nende taandumist rannikule. Kuningas Leopold sai aru edasise võitluse mõttetusest ja andis oma armeele käsu kapituleeruda. Belgia ja Hollandi valitsused emigreerusid Inglismaale, kuhu juba varem oli põgenenud ka Hollandi kuninganna Wilhelmina.

Maailmasõjaaegsetel lahinguväljadel puhkes ajaloo suurimaid lahinguid. Flandrias ja Artois' all löid sakslased prantslasi ja inglise ekspeditsioonikorpusi, lõikasid neid üksikuteks gruppideks ja surusid neid kokku kanali rannikule. Liitlased, kannatades suuri kaotusi ja maha jättes omad tankid ja kahurväe, laadisid saksa kahur- ja lennuväe hävitava tule all oma vägede jäänused Dunkerque'is laevadele.

Kogu Saksamaal helistati selle suure võidu puhul kirikukelli. Juba 5. juunil asusid saksa diviisid Hitler'i isiklikul juhatusel uuesti pealetungile. 10. juunil astus sõtta Itaalia. Duce Mussolini kuulutas Veneetsia-palee rõdult isiklikult Itaalia sõja algusest Inglismaa ja Prantsusmaa vastu. Fašism ja rahvussotsialism liitusid ühiseks võitluseks maailma demokraatiatega. Samal päeval kapituleerusid liitlaste väed Norras, Narvikis — saksa kindral Dietl'ile. Ära nähes, et võimata on püsima jääda Somme'i ja Aisne'i jõgede joonele, prantslased loobusid Pariisi kaitsmisest. Saksa sõjavägede ülemjuhataja teatas 14. juunil Pariisi vallutamist ja see sõnum vapustas tervet maailma. Samal 14. juunil okupeeris rahvuslik Hispaania oma vägedega senise Tangeri neutraalse tsooni Põhja-Aafrikas.

17. juunil teatas prantsuse maailmasõjaaegne rahvuskangelane Pétain raadio teel Prantsusmaale, et valitsus on otsustanud võitluse lõpetada ja sõlmida Saksamaaga vaherahu.

18. juunil oli Hitler'il kokkusaamine Mussolini'ga Münchenis, kus Führer ja Duce arutasid läbi vaherahu tingimused Prantsusmaaga. 21. juunil võttis Adolf Hitler, sõjaväe kõrgema juhtkonna ja välisministri juuresolekul, ajaloolises Compiègne'i metsas (kus 21 aasta eest marssal Foch dikteeris Saksamaale omad valjud tingimused) vastu prantsuse rahudelegatsiooni. Vaherahu leping kirjutati lala. Sama toimus 24. juunil Roomas ja 25. juunil 1940a. kell 1.35 anti kogu rindel signaal sõjategevuse lõpetamiseks.

Endine prantsuse valitsus, Reynaud'ga eesotsas, ja kõik sõjaässitajad põgenesid kokkunult, kes välismaale, kes okupeerimata Prantsusmaale. Osa ministreid, Gamelin ja teisi Prantsusmaa häbis ja lüüasaamises süüdlasi paigutati Pétain'i pooli vanglasse. Saksamaa kohtles võidetud Prantsusmaad suuremeelselt. Ta okupeeris osa Prantsusmaad ja Pariisi kuni sõja lõpuni Inglismaaga. Uus prantsuse seaduslik valitsus asus Vichy'sse.

Rahutingimuste väljatöötamine tehti ülesandeks saksa-prantsuse komisioonile, kes alustas oma tööd Wiesbadenis.

Okupeeritud prantsuse maaaladel kuulub Saksamaale sõjaline võim, kuid prantsuse tsiviilvõimud peavad korraldama valitsemist, alustades saksa sõjavägede juhatusel korralduste.

Vahepeal toimusid tähtsad sündmused ka idas. Provotseerides konflikti, Stalin okupeeris Eesti, Läti ja Leedu, liites nende rahvuslikud sõjaväed punaarmeege ja ühendades need riigid üksikute «nõukogude vabariikide» nime all Nõukogude Liiduga. 26. juunil esitas Stalin ka Rumeenia valitsusele ultimaatum,

nõudes Põhja-Bukovina ja Bessaraabia loovutamist, ja okupeeris need 4-ja päeva pärast punaväega.

Võidukas juht Adolf Hitler saabus 6. juulil tagasi Berliini, kus ta võeti vastu hiiglasliku triumfiga, ja mida võib nüüdsest peale nimetada maailma pealinnaks ja maailmapoliitika keskuseks.

Inglased, valades välja oma viha ja meelekibedust Prantsusmaa vastu, ründasid prantsuse sõjalaevastikku inglise ja Põhja-Aafrika sadamates. Inglise kallaletung prantsuse laevastikule Oranis ei õnnestunud, tänu prantslaste vihasele vastupanule. See kallaletung oli korraldatud prantsuse kindral de Gaulle'i kaasabil, kes ei alistunud marssal Pétain'ile ja jäi edasi inglaste poolele. Prantsuse valitsus, mille etteotsa asus 10. juulil marssal Pétain, katkestas diplomaatilised vahekorrad Inglismaaga.

19. juulil esines Hitler Suur-Saksamaa Riigipäeva ees. Omas kõnes käsitas ta sõjavägede suuri võite ja tegi teatavaks marssalikepi annetamise 14-le eriti väljapaistvale väejuhile. Kõne lõpul kuulutas ta Inglismaale, kogu Euroopa vaenlasele, halastamatut sõda kuni täieliku hävitamiseni.

UUS KORD BALKANIL.

Võitlust Inglismaaga alustas Hitler oma seljataguse korraldamisega Balkanil. Esimesena toimus Rumeenia ministrite visiit Salzburgi.

Edasi peeti läbirääkimisi slovakkide ja bulgaarlastega.

Nende läbirääkimiste tulemuseks oli paljude, inglise intriigide läbi provotseeritud teravate Balkani küsimuste rahulik lahendus rahvuslikul ja totalitaarsel alusel. Selle elava diplomaatilise kampaania kestel suve lõpul ja sügisel sooritati süstemaatilisi õhurünnakuid Inglismaale.

17. augustil teatas Saksamaa kogu maailmale oma otsusest rakendada Inglismaa vastu totaalset blokaadi. See oli vastuseks inglaste endi sõjapidamise viisile, mille abil loodeti saksa rahvast surnuks näljutada.

Erapooletute riikide laevad said saksa sõjavägede ülemjuhatuselt vastava hoiatuse. Peale Saksamaa kuulutas Inglismaa vastu blokaadi ka Itaalia, kes hakkas ühtlasi valmistuma kokkupõrke vastu Greekaga, kuna viimane provotseeris Inglismaa mõju all vahejuhtumeid Albaanias.

Saksamaa ja Itaalia kaasabil lahendati kokkuleppel tülikäsimus Ungari ja Rumeenia vahel — viimane loovutas Ungarile Trans-

silvaania, 44 000 ruutkilomeetri suuruse maaala ühes 2½ miljoni elanikuga.

Vahepeal kestis sõda edasi. Inglise lennuvägi pommitas öösiti mitte sõjalisi eesmärke, vaid tsiviilelanikkonda Saksamaal, Belgias, Hollandis ja Põhja-Prantsusmaal.

Siis, täites Führeri käsku, hakkasid saksa lennuväe eskadrillid riigimarssal Göring'i juhatuse all süstemaatiliselt, ööl kui päeval, pommitama Londonit. Üheaegselt Londoniga rünnati ka inglise sadamaid ja tähtsamaid tööstuskeskusi — Birminghami, Coventry'd, Liverpool'i ja palju teisi.

Kõik inglise sõjalaevastiku katsed, avaldada aktiivset tegevust, tõrjuti tagasi saksa rannapatareide tule läbi, mis kaitsesid Euroopa rannikut Põhja-Norrast kuni prantsuse-hispaania piirini Pürenee poolsaarel.

Ka Balkanil kaotas Inglismaa omad positsioonid. Ungari väed okupeerisid Saksamaa ja Itaalia kontrolli all Rumeenia poolt temale loovutatud Transsilvaania. Samuti okupeerisid bulgaarlased Dobrudža.

Ungaris ja Bulgaarias pandi toime manifestatsioone, kus avaldati tänu õiglastele teljeriikidele.

Territooriumi kaotus kutsus Rumeenias esile seesmise kriisi, mille järeldusel kuningas Karol loobus ironist oma poja Michael I. kasuks. Viimane andis tegeliku võimu Rumeenia juhile, kindral Antonescu'le.

Kuningas Karol lahkus Rumeenia pealinnast, mille juures rahvuslased avasid tema vagunile tule. Rumeenias tugevnes Raudse kaardiväe võim, kes pani toime puhastuse administratsioonis ja ametnike hulgas.

Hiliem likvideeris kindral Antonescu, toetudes sõjaväele, legioonääride ringkonnad, kes kavatsesid haarata võimu täielikult oma kätte.

Rahvusvaheliste vahekordade regulcerimine Balkanil Saksamaa ja Itaalia juhtimisel oli ettevalmistuseks suurele diplomaatilisele aktile, mis on tõeliseks aluseks Euroopa uuele, kontinentalismi ideedele põhinevale poliitilisele süsteemile.

28. septembril kirjutati Führeri juuresolekul alla kolme-riigi pakt: Saksamaa, Itaalia ja Jaapani vahel. See pakt kolme rahvuslik-totaalse suurriigi vahel, kes olid juba varem üksteisega seotud ühise bolševismivastase kokkuleppega, kuigi ei loonud midagi uut, kinnitas veel kord muutumatut sõprust kolme suure natsiooni vahel, laiendas sõjalise liidu ka Jaapanile ning levitas kontinenta-

lismi ideed ka Aasias. Jaapan asus valvama teljeriikide huviseid Kauge-Idas. Tundes oma seljataga vägevat euroopa blokki, pöördus Jaapan julgesti Ameerika vastu, kes igati püüdis välja kutsuda konflikti Vaiksel ookeanil. Jaapani välisministri Matsuoka sõit Berliini ja Rooma märtsi lõpus 1941a. ja eriti kokkusaamine Führer'iga tugevdas veel enam totaalsete suurriikide liitu.

Euroopa-Aasia suurriikide bloki aktiivsus, kutsus esile valvsa tähelepanu Põhja-Ameerika Ühendriikides, kus oldi tegevuses presidendi valimiste ettevalmistustega.

5. novembril valiti kolmandat korda presidendiks Roosevelt, kes on veendunud Ameerika vahelesegamise pooldaja Euroopa asjusse, vastu Monroe doktriini. Vaatamata inglaste poolt, juudi kapitalide toetusel sõja kasuks tehtavale ägedaimale propagandale, ei tõtta Ameerika eriti reaalse abiga Inglismaale, piirdudes 50 vananenud hävitaja «vahetamisega» inglise baaside vastu Atlandi ookeanis.

Kolm viimast kuud möödusid Saksamaale suure diplomaatilise elavuse tähe all. Pärast Hispaania ministri Suner'i visiiti oli kantsler Hitler'il 23. oktoobril, prantsuse-hispaania piiril kokkusaamine kindral Franco'ga ja koduteel prantsuse riigipea Pétain'iga. See kokkusaamine kahe, hiliuti omavahel sõda pidanud riigi juhtide vahel tähistas psühholoogilis-poliitilist murrangut läänes.

28. oktoobril ületasid Itaalia sõjaväed Greeka piiri ja Albaania territooriumil algasid vahelduva õnnega lahingud.

«Teljeriikide» autoriteet ja jõud kasvas suuresti. Ungari 20. novembril Viinis, Rumeenia ja Slovakkia 23. resp. 24. novembril Berliinis, esindatud oma peaministrite Teleki, kindral Antonescu ja prof. Tuka läbi, tegid teatavaks oma liitumise kolmikpaktiga, astudes kontinentaal-rinde ridadesse Saksamaa juhtimisel Inglismaa vastu. Kõik see tähendas inglise mõju täielikku likvideerimist Kagu-Euroopas ja Euroopa jõudude mobiliseerimist võitluseks briti demokraatiate koalitsiooni vastu, kellede üks peaesindajaist, Chamberlain, suri novembri lõpul.

Märtsi lõpul 1941a. ühines kolmikpaktiga viimane Balkani riik, Jugoslaavia, kelle peaminister Tsvetkovitš kirjutas lepingu alla.

Kuid sündmused võtsid teise suuna. Serbia kindral Dušan Simovitš, olles üles kihutatud Ameerika Roosevelt'i plutokraatia ja Moskva poolt sõjalise abi lubadustega, pani toime riigipöörde.

MAHA BOLŠEVISTLIKUD SUUTAJAD!

Regent Paul kõrvaldati 27. märtsil ja 18-aastane kuningas Peeter II kuulutas end troonile astunuks. Kindral Simovitš sai

diktaatoriks. Siis likvideeris Saksamaa kiire löögiga Roosevelt'i ja Moskva sepitsused. Pühapäeval 6. aprillil läksid Ungaris, Rumeenias ja Bulgaarias asuvad saksa sõjaväed üle Jugoslaavia piiride, ette jõudes inglise ekspeditsioonikorpusest ja bolševike lubatud abist. Samal ajal lõi kindral Rommel'i juhatuse all olev saksa ekspeditsioonikorpus Aafrikas inglise-austraalia väed välja nende poolt varem vallutatud itaalia Cyrenaikast ja tungis edasi kuni Egiptuse piirini, kus peab ka praegu visa võitlust.

Adolf Hitler esines uuesti 4. mail Saksa Riigipäeva erakorralisel istungil, kus paljastas terve maailma ees inglise maailmasüütajate häbiväärset tegevust, kes ei kõhelnud oma huvides paisata Balkani riike sõja tulle.

Sakslased võtsid vangi 6.298 serbia ohvitseri ja 377.864 sõdurit; 8.000 greeka ohvitseri ja 210.000 sõdurit. Peale selle võeti võitlusis briti ekspeditsiooni-korpusega vangi 9.000 inglasi, australlasi ja uus-meremaalasi. Jugoslaavia kokkuvarisemise järelendusena said Ungari ja Bulgaaria tagasi omad rahvuslikud territooriumid, mis kuulusid Jugoslaavia koosseisu.

Kroaatia maaaladest loodi uus iseseisev Kroaatia riik, mille juhiks on Dr. Ante Pavelišt. Itaalia kuningas määras Kroaatia troonile oma sugulase, Spoleto hertsogi. Seega muutub Kroaatia kuningriigiks.

15. juunil 1041a. ühines Kroaatia Kolmikpaktiga — akti kirjutas Veneetsias alla Dr. Pavelišt.

Inglismaa, vapustatud Saksamaa hiilgavast ja välkkiirest võidust Balkanil, hakkas palavlikult otsima uut väljapääsu. Briti saadik Moskvast, sir Stafford Cripps hakkas energiliselt pidama salaläbirääkimisi Stalini ja Molotoviiga, sihiga, et nõukogude sõjavägi ründaks ootamatult Saksamaad.

Samal ajal inglise vägede ülemjuhatus, asendades kompromiteeritud kindralid teistega, korraldas rünnaku Irakile ja Prantsusmaa mandaadile — Süüriale. Selles ettevõttes aitas Inglismaale kaasa oma valitsuse vastu mässu tõstnud prantsuse kindral de Gaulle. Pärast ohvriterikkaid lahinguid õnnestus Inglismaal vallutada nii Irakit kui ka Süüriat, mille järelendusena endised liitlased, Inglismaa ja Prantsusmaa, muutusid üksteisele veelgi suuremateks vaenlasteks.

Vahepeal jätkas Saksamaa järk-järgult ja süstemaatilisel oma kava teostamist: saksa maa-, lennu- ja mereväe üksused, kasutades laiaulatuslikult parašütistide väeosi, vallutasid kangelasliku löögiga Kreeta saare, mis moodustab esmajärgulise sõjalise baasi Vahe-

meres. Kreeta aerodroomidelt avaneb saksa lennuväele võimalus sooritada õhurünnakuid teistele briti baasidele — Haifale ja Küprosele.

22. juuni koidikul lõi suur ajalooline tund kommunistliku Moskva poolt orjastatud Ida-Euroopa rahvastele. Adolf Hitler jõudis ette punase Moskva kavalast plaanist ja an dis saksa sõjaväele käsu, asuda idarindel pealetungile. Sõda on praegu käimas teie silmade ees.

Kõik Euroopa kultuursed, terved, kristlikud rahvad Soomest kuni Kroaatiani on ühiselt sõjakäigul verise juudi - bolševistliku vaenlase vastu.

Nõukogude võimud on juba põgenemas Uurali taha, lootes end seal päästa ähvardavast hävingust.

Kogu maailma juutlus on ühinenud võitluseks Hitler'i ja Saksamaa vastu. Ameerika juudid annavad krediite, inglise juudid ülistavad Stalin'it, Moskva juudid karistavad ja lasevad maha orjastatud rahvaste poegi.

Kuid nüüd ei aita neid enam ükski võim. Jumal on saksa sõjaväega. Kuhu ilmub saksa sõdar, seal langevad vaenlased põrmu.

Kes on Saksamaa poolt — see võidab. Kes aga Inglismaa poolt — see hukub!

VÕITMATU SÕJALINE JÕUD

Saksa armee sõjakäigud ja lahingud on kõikjal kroonitud võitude ja kuulsusega.

Täites kuulekalt oma ülemjuhataja ja Suur-Saksamaa juhi käsku, marssis saksa armee itta, et lõppu teha punasele bolševistlikule võimutsemisele ja näljase nõukogude varjuelu varemetel luua uut elu kommunistlikust ikkest vabanenud rahvastele.

Suurel ajaloolisel silmapilgul, kus saksa armee rügemendid, brigaadid ja diviisid marssivad võidukalt ida poole, puhastades linnu ja külasid Stalin'i timukaist, ja sinise taeva all mürisevad saksa lennukite mootorid — on vabastataval elanikkonnal vaja tutvuneda võiduli võidule, riikide ja rahvaste parema tuleviku poole sammuva saksa sõduri ajaloo ja organisatsiooniga, tema kavatsuste ja moraalse jõuga. Euroopa rahvaste cesotsas sammub sirgjooneliselt oma sihi poole poole suur ja terve saksa rahvas, kes purustas jõuliselt Versailles-aegse vägivalla süsteemi ja nüüd peab võitlust elu ja surma peale inglise ahne imperialismiga, kes on mobiliseerinud kõik salajased ja tumedad jõud, kaasa arvatud juudid ja kommunistid. Inglismaa võitleb meeleheitlikult, nähes enda ees möödapääsmatut ja hirmsat lüüasaamist. Saksa rahva ja Führer'i mõõgaks on saksa sõjajõud, vaieldamatult maailma parim armee. Tule ja mõõgaga on ta kinnitanud oma õigust suurele ajaloolisele missioonile. Saksa sõjavägi võitis poolakaid, prantslasi ja kõiki teisi riike, kes müüsid enda juudistunud Inglismaale, ja nüüd annab meie silmade all surmavaid hoopes kommunistmõõga, kes on kakskümmend kolm aastat laostanud ja ähvardanud Euroopa rahvaste kultuuri ja tsivilisatsiooni.

Saksa sõjavägi sündis tuhost. Ta uuestiloomine teostus üksikute, tulevikku aimavate isiksuste vaimujõu läbi ning kogu saksa rahva pingutuste ja rahvustunde tõttu. Ainult rahva suur vaimujõud võis luua ei millestki, laostatud ja paljaksriisitud Saksamaa varemeil, säärase võitmatu sõjalise jõu Euroopas.

Suures sõjas 1914—1918a. võitles Saksamaa koos Austria-Ungariga oma eluliste õiguste eest terve maailma vastu. Saksa rahvas kannatas viis aastat nurisematult igasugust puudust ja nälga. Kuid 65-miljoniline Saksamaa ei lasknud end võita sõjalise jõuga — teda võideti näljutamisega.

Võitjad Inglismaa ja Prantsusmaa dikteerisid Saksamaale valjud rahatingimused. 65-miljoniline rahvas võis pidada ainult 100.000-list sõjaväge ilma vajalise varustusega. Saksa kahuritest, kuulipildujatest ja tankidest tehti prantsuse tehastes relvi Saksamaa vastu.

Aastate kestel organiseeriti sõjaväe jäänustest vabatahtlike korpus, kes valvas korra järele sisemaal ja kaitses riigi piire. Sellest korpusest kasvas välja Reichswehr — riiklik sõjavägi, mis koosnes Versailles' tingimuste kohaselt 100.000-st mehest, kaasa arvatud ka juhtkond.

Reichswehr'i juht kindral-kolonel von Seeckt organiseeris selle väikese, kuid eeskujuliku sõjaväe. Vaatamata sellele, et üldine väeteenistus keelati ja väljaõpet teostati puust tankide abil, sai Reichswehr eeskujuliku sõjalise väljaõppe ja kogemused, oodates seda heledat päeva, kus ta võib uuesti jalule seada möödunud aegade suured traditsioonid. Tuli hambad kokku suruda ja töötada. Nii möödus 13 pikka aastat, mille kestel Tšehhoslovakkia ja Prantsusmaa aerodroomidel seisid valmis lennukite eskadrillid, ähvardades Saksamaad ja valvates Versailles' diktaadi täitmist.

Kommunistlik Venemaa lubas Prantsusmaale oma loendamatuid inimeste reserve, aga Benesh'i Tšehhoslovakkiale oma õhujõude.

Kuid Reichswehr töötas vaikselt ja ei seganud end poliitikasse, ei vaadanud paremale ega pahemale, vaid tegi oma tööd.

Ja siis saabus hele päev.

Adolf Hitler, tagasihoidlik sõdur maailmasõjas, ja omas usus kaljukindel Saksamaa uuestisünni ja ühinemise apostel, nimetati 30. jaanuaril 1933a. Saksamaa presidendi, feldmarssal von Hindenburg'i poolt saksa riigikantsleriks.

See päev oli pöördepunktiks Kolmanda Riigi sõjalise jõu uuestisünnile.

Saksamaa taipas sel päeval, et tuleb lõpp Versailles' suurele ülekohtule ja et on saabunud uus raudne ajajärk Versailles' diktaadi uuesti läbivaatamiseks, teel uutele võitudele. .

Röömsalt tõstsid saksa sõdurid oma parema käe, et anda truudusevannet juhile — rahva pojale, ja oma kuulsusrikastele lippudele.

Adolf Hitler'i võimuletuleku esimesest päevast oli tema püüdeks teha lõpp Saksamaa jõuetusele ja luua Saksamaale tema vaenlaste poolt pealesurutud palgasõdurite asemele tõelist rahvaväge.

Sõjavägi ilma tugeva rahvustundeta ja suure ideeta ei saa olla hea rahvuslik kaitsevägi.

Hitler'i idee rahvuslikust sõjalisest võimust leidis rahva hulgas sügavat vastukõla, mida soodustas ka kavakindlalt teostatud enesekaitsetahte süvendamine, kuna ainult sel kombel võib rahvas astuda suuruse ja vägevuse teele, mille näitas temale juht.

25. märtsil 1934a. feldmarssal von Hindenburg ja kantsler Hitler kuulutasid välja saksa rahvustahte väljendaja, saksa sõduri, uued kohused.

Selles aktis on saksa kaitsevägele näidatud tema koht ja ülesanded uues riigis — rahvaväge kõrgemaks ja õilsaimaks ülesandeks on kaitsta isamaad väliste vaenlaste vastu.

Sõduri tahte seesmiseks, hingeliseks tõukejõuks on saksa rahvas, saksa töö ja saksa au, mida temal tuleb ka kaitsta.

Klassilised «Saksa sõduri kohused» on oma alguses sõnastatud järgmiselt:

1. Saksa kaitsevägi peab olema oma rahva kaitsja. Ta kaitseb omas eluruumis rahvussotsialistlikuks rahvaks ühinenud Saksa Riiki ja isamaad. Kaitseväge võimsuse juured peituvad tema suures ja kuulsas minevikus, saksa rahvas ja saksa töös. Teenistus kaitseväes on saksa rahvale aukohustuseks.

2. Sõduri au on end pühendada täie innu ja ohvrimeelega isamaa ja rahva kaitsmisele ning vajaduse korral ohverdada ka oma elu.

Saksa sõduri kohused sisaldavad kõiki kasvatuse põhimõtteid ja eesmärke.

Nende kohustega pani Adolf Hitler aluse legaalsele väeteenistusele, mis oli üleminekuks saksa sõjalise jõu uuestiloomisele.

See oli 1934a. kevadel, kui uuesti sündinud rahvussotsialistliku Saksamaa sõduri uued kohused tõid julgust ka nõrkade ja tahtetute hingedesse.

1933a. novembris lahkus Saksamaa Rahvasteliidust, olles selleks liiga aus, et osa võtta sellest rahvusvahelisest lobisemisasutisest,

millel oli pealegi üks eesmärk — takistada saksa sõjalise võimu kasvu.

Vaikselt jätkati uut tööd: 1. märtsil 1935a. ilmus nähtavale saksa lennuvägi ja maailmal tuli leppida sündinud faktiga.

Kui samal kuul Prantsusmaal pikendati sõjaväeteenistust ühelt aastalt kahele, pani Adolf Hitler vastuseks sellele 17. märtsil 1935a. Saksamaal kehtima üldise, esialgu üheaastase väeteenistuskohustuse. See oli radikaalne samm. Selle tähendust väljendas tabavalt maavägede ülemjuhataja kindral-feldmarssal v. Brauchitsch, kes kirjutas: «Führeri otsus on rahvussotsialistliku süsteemi programmi ühe edasise punkti teostamine.»

Seda tõendavad kolm argumenti:

1. Saksamaa sõjaline saatus 19. ja 20. sajandil poleks olnud mõeldav üldise väeteenistuse kohustuseta. Pärast selle kehtimapanekut 1813a. lõppes võitlus Napoleoniga Preisimaa, ja aasta hiljem terve Euroopa vabanemisega talumatust ikkest.

Üldise väeteenistuskohustuseta poleks olnud teostatav saksa maade liitmine.

2. Versailles' lepingu määrus, üldise väeteenistuskohustuse keelamise kohta Saksamaal, oli suurim vägivald Saksamaa suhtes. Saksamaa kaotas selle läbi oma poliitilise vabaduse ja enesemääramise õiguse. Saksamaa kaotas ühtlasi oma rahvusliku arengu parima kooli, sest sõjaväeteenistus karastab ihu ja hinge ning rahva vaimu. Ta kasvatab inimestest riigi kodanikke. Rahvussotsialismi teisi ideid ja loosungeid oleks võimata teostada üldise väeteenistuskohustuseta.

3. Ajada rahva eluõiguste tõelise ja tugeva kaitse poliitikat ilma sõjaväe võimsa toetuseta — on võimata.

Nii suure mandririigi, kui seda on tänapäeva Saksamaa, olemasolu ilma sõjaväeta on täiesti võimata.

Üldine väeteenistuse kohustus muutis terve saksa rahva relvakandjaks. Lipud, mis olid seni lehvinud maailmasõjas langenud kangelaste mälestuseks poolles vardas, heisati uuesti üles.

Saksamaa muutus niivõrd tugevaks, et võis jalge alla heita Versailles' diktaadi määrused.

7. märtsil 1936a. läksid saksa väed seni demilitariseeritud Reini- maale. See oli Hitler'i vastuseks Prantsusmaa sõjalisele liidule Nõukogude Venega.

Augustis 1936a. pandi sõjaväes kehtima traditsiooniline kaheaastane teenistusaeg.

Sellest silmapilgust peale polnud enam vaenlasi, kes oleks võimelised olnud välja astuma Saksamaa vastu, kes tundis end jälle tervena ja tugevana ja oli ise endale tagasi võtnud kaotatud loomulikud õigused vabale elule.

Uue Saksamaa sõjaväe jõud ei peitu mitte ainult (nagu sageli kordab vaenulik propaganda) tema tehnilistes ja materjaalsetes võimalustes. Saksa sõjalise jõu allikaks on saksa sõdur. Kaitseväe esindajaks on sõdur, ükskõik, mis väeossa või relvaliiki ta ka ei kuuluks. Saksa rahvas on oma verelt sõdurlik rahvas ja seda omadust ei suuda ükski võim sakslastest välja kiskuda. Saksa rahva sõdurlik iseloom on tingitud asjaolust, et sakslastel tuli ajaloo kestel pidevalt võidelda oma eluruumi eest. Iga saksa sõjamees algab oma teenistust lihtsõdurina. Ka feldmarssalid on nooruses läbi rühkinud sõduri algõpetuse karmist koolist.

Sellepärast teab iga saksa sõjaväe juht täpselt, mida ta suudab ise anda ja mida ta võib nõuda tema juhatuse all olevailt. Saksa sõdurilt nõutakse äärmiselt palju — temalt nõutakse kehalist, vaimset ja hingelist tublidust ja valmisolekut kõrgeimal määral. Saksa praeguse sõduri vaimu kohta tähendas kahurväe kindral von Metzsch väga tabavalt: Poola sõjakäigu välgukiirus näitas tervele, Saksamaale vaenulikule, maailmale, et tema lootused saksa uue rahvaväe lühikese väljaõppe «nõrkadele külgedele» on langenud põrmuks. Vaenlased märkasid, et läbi tehes uue kooli, oli Saksamaa sõjaväest saanud moodsaim ja tegutsemisvalim armee kogu maailmas.

Ta oli varustatud uusima tehnika kohaselt ja oli selle juures välja töötanud ka oma uue taktika. Meie noor sõjavägi polnud oma tuleproovini saanud kümmetki aastat süstemaatilist kooli. Selle mõistatuse lahendust tuleb otsida asjaolust, et Suur-Saksamaa baseeris kõigi takistuste kiuste, kogu rahva meelsuse sõjalisele väljaõppele. Saksamaa sai aru, et sõdur areneb ja kohaneb sõjaväes palju kiiremini, kui ta on saanud vastava ettevalmistuse poolsõjalistes ja rahvussotsialistlikes noorsoo-organisatsioonides, mida juhitakse sõjaväeteenistuse olemuse ja nõuetega tuttavate ja kogenud instruktoreite poolt.

Saksa tänapäeva sõdur on ideeliselt, taktiliselt ja tehniliselt niivõrd hästi ette valmistatud, et ta ei või midagi unustada, mis ta on õppinud, ja on ning jääb alati oma rahva kaitseväe eeskujulikuks sõduriks.

Maailmasõjas pidi sõdur aegamööda kohanema kiiresti areneva tehnikaga. Tänapäev astub noorsõdur otsekohe erakordselt

kõrge tehnilise tasemega, valmis sõjalise organismi ette. Relvade erinevus pole teinud võitlust raskemaks, vaid seda isegi lihtsustanud.

Tänapäeva sõdur pole mitte tehnika vang, vaid selle meister.

Tehnika meisterlikkus ja tahte jõud ning kindlus on andnud saksa sõjaväele uue võimsuse, aga mitte ainult — nagu kinnitavad vaenlased, tehnilise üleoleku.

Ainult materjal, ilma oskuseta seda kasutada ja vaimse tahteta, poleks toonud kuigi palju kasu.

Just niisuguse sõduri kasvatas endale saksa rahva ja Suur-Saksa Riigi juht Adolf Hitler.

KAITSEVÄE LIIGITUS.

Rahvussotsialistlik Saksamaa asus niisuguse entusiasmi ja plaanikindlusega oma sõjaväe uuestiloomisele, et võis juba 1. märtsil 1939 a. ütelda tervele maailmale oma võimsa sõna ja alustada võitlust kõigi vastu, kes püüdsid jõus hoida Versailles' diktaati.

Kõigi rahvastatud jõudude ülemjuhatajaks on Führer ja Riigikantsler Adolf Hitler. Tema sõjaliste kaastööliste staapi nimetatakse sõjavägede ülemjuhatauseks (Oberkommando der Wehrmacht), mille juhiks on kindral-feldmarssal Keitel.

Führerile ja ülemjuhatajale alluvad üksikud väeliigid:

Maavägi
Merevägi
Lennuvägi

Sõja puhul on kõigil relvaliikidel ühine ülesanne, kaitsta riigipiire ning hävitada vaenlast.

Igal väeliigil on oma ülemjuhataja: maaväel — kindral-feldmarssal von Brauchitsch, mereväel — suuradmiral Raeder, lennukiväel-riigimarsal Göring.

Sõja ajal on iga sakslane sõdur. sõltumatult sellest, kas ta oli rahu ajal käsitöeline, põllumees või töeline.

Rahu ajal on kaitsevägi suureks rahvakooliks, kus poistest kasvavad mehed. Selles koolis õpib noormees mitte ükski kuulust, vaid peab omandama ka eeldused pärastiseks kasutamiseks.

Saksa sõjavägi jaguneb teatavasse arvu armeegruppidesse; iga armeegrupp koosneb mitmest armeest. Armeed jaguneb korpusteks, mille allüksusteks on diviisid. Vastavalt koosseisu liigile on olemas: jalaväe, ratsaväe, motoriseeritud ja soomus- (tankide)

diviisid. Saksa diviis on rikkalikult varustatud igasuguste, üksteist täiendavate relvaliikidega. Jalavägi on terve sõjaväe selgroog ja sellepärast saab iga saksa sõdur ühtse jalaväe väljaõppe. Ka lendur ja mereväelane peavad Saksamaal läbi tegema jalaväelase kooli, sest jalavägi on — lahinguvälja kuningas. Jalavägi on — ütles üks kindral, sõjateoreetik — isamaa südameleök.

Jalaväe tunnusvärv on valge. Seda kantakse krae lõkmetel ja õlakute kantidel.

Kahurvägi toetab oma tulega jalaväge rünnakus ja võtab osa lahingust. Kahurväe tunnusvärv on punane.

Hiljuti loodi Saksamaal uus väeliik — kiirete väeosade nime all. See koosneb ratsaväe, soomusväe, motoriseeritud laskurite, luure ja soomus-luure osadest.

Ratsaväe hulka kuuluvad ratsarügemendid ühes jalgratturite ja patrull-rühmadega. Tunnusvärviks on kollane.

Soomusdiviis koosneb motoriseeritud laskurgruppidest, tankide rügementidest ja kahurväe, pioneeride ning teistest tehnilistest üksustest.

Soomus- ehk tankivägede tunnusvärv on roosa.

Iga diviisi koosseisu kuulub üks pioneeripataljon, mis moodustub kolmest kompaniist ja ühest sillachituskolonnist. Pioneerid võitlevad koos jalaväega ja — feldmarssal Mackensen'i sõnade järele — rajavad sellele teed võidule üle vee ja maa. Pioneeride tunnusvärv on must.

Sidevägede tunnusvärv on sidrunikollane. Sideväed mängivad kaasaegses sõjas esmajärgulist osa.

Suur-Saksamaa kaitsevägi, mille jõudu ja vahvust on saksa rahvale pealesunnitud sõda veenvalt tõendanud tervele maailmale, tunneb end väga lähedalt seotuna oma Führeri Adolf Hitleriga. Führeri lihtne sõdurielu on täielikult pühendatud isamaale ja kohustäitmisele.

Miljonid saksa sõdurid näevad Führeris sõdurit, kaasvõitlejat, kohuseinimest, ülemjuhatajat ja suurt väejuhti, kes on oma vaimult tugev ja tahtelt kindel. Nad vannuvad temale truudust, õpivad ja töötavad, kuulavad tema käsku, võitlevad ja võidavad tema juhatuse all.

ELU NÜÜDISAEGSEL SAKSAMAAL

Silmapilgul, kui eesti pinnal variseb kokku vihatud juudi-bolševistlik võim ja saksa kaitseväge võimsad käed seavad korra jalule, on vabastatud elanikkonnal kindlasti huvi tutvuneda eluga Suur-Saksamaal, kust tuli nende juure see vapper, hästi relvastatud, puhas, sõbralik ja kultuurne sõdur.

Igale eestlasele, kes on vabastatud nõukogude «paradiisist», kus ta pidi üle aasta orjama sunnitöölisena juudi ja kommunisti kassuks (ja veel pealegi iga päev kiitma oma piinajat: «Elagu meie päike, suur seltsimees Stalin!»), on huvitav küsitleda vastutulevat sõdurit elu üle nüüdisaegsel Saksamaal. Kuid mitte igäiks ei oska saksa keelt. Nõukogude raamatutes teie aga tõde ei leia, kuna neid kirjutasid samad Kremliis istuvad kommunistlikud juudid või nende sabarakud, oma rahva reetjad. Nende valelike juttude järgi on «Adolf Hitler'i Saksamaa kapitalistlik riik, kus kaupmehed, pankurid ja vabrikandid rikastuvad rahva viletsuse kulul, korjates verist lõikust lahinguväljadel...»

Nii petsid inimesi ja valetasid neile «fašistliku Saksamaa» üle «Pravda», «Isvestija», «Kommunist», «Rahva Häääl» ja teised nä-rused, kommunistlikud lehekused, mille üle kõik naersid Euroopas.

Huvitatud eesti lugeja saab endale õige kujutuse nüüdisaegsest Saksamaast, lugedes tähelepanelikult käesolevaid ridu.

FÜHRER JA RAHVUSSOTSIALISM.

Juba esimesel kohtumisel saksa sõduritega võisid vabastatud maaalade elanikud märgata, et sakslased tervitavad üksteist parema käe tõstmise ja ütelsega «Heil Hitler», mis tähendab «Elagu Hitler!» Oleme juba märkinud, et Adolf Hitler on saksa

kaitseväge ülemjuhataja ja Saksa Riigi Juht. Tema, luues rahvus-sotsialistliku liikumise, teostas vereta revolutsiooni, võttis võimu oma kätte ning luues vägeva sõjaväe, vabastas Saksamaa prantsuse-inglise-juudi-kommunismi orjuse ahelaist.

Nüüd, alates seda tööd Saksamaal, otsustas Hitler luua ka uue ja parema Euroopa, kus kõigil oleks tööd ja leiba, kus valitseks õiglus ja õnnelikum elu.

Hitler'i isiklik elu on lihtne ja sõdurlik. Keegi ei nimeta teda «päikeseks», nagu lipitsevalt ülistatakse Stalin'it, kes armastab nii väga meelitusi ja teenimatut kiitust. Kuid selle eest armastavad ja austavad kõik sakslased teda, oma tõelist geniaalset juhti. Teda nimetatakse «Führer», mis tähendab eesti keeles juht.

Hitler sündis 20. aprillil 1889a. Braunaus, Bayeris (endises Austrias). Ta vanemad olid lihtsad inimesed, tervest, maalt põl-venevasst perekonnast, kes olid harjunud kainelt otsustama eluküsimuste üle. Lõpetades riikliku reaalkooli Linzis, hakkas noor Hitler omale ise leiba teenima. Jäädes orvuks, haigestus ja põdes pikemat aega. Jättes kõrvale ametniku karjääri, mida oli soovitanud tema vana isa, hakkas ta õppima maalritööd, kuna tal puudus raha teda huvitava kutse — arhitektuuri — õppimiseks.

Viinis oli Hitleril võimalus jälgida sealset elu demokraatliku parlamentaarse korra juures. Ta jälgis seda tähelepanelikult ja õppis tundma kõiki selle vastikuid külgi. Samal ajal hakkas ta vihkama rahvusvahelist juutlust ja muutus selle vaenlaseks. Maailmasõtta läks ta vabatahtlikuna, tegi selle kaasa vahva sõdurina, viibides rindel tervelt neli aastat ning saades raudristi.

Maailmasõja lõppedes elas Hitler teravalt kaasa oma isamaa hirmsa tragöödia.

1919a., olles vahepeal saanud ohvitseriks, asutas ta koos oma kaasvõitlejatega esimesed rahvussotsialistlikul rühmad, saades nende juhiks, ideoloogiks ja tuliseks propagandistiks.

Ebaõnnestunud riigipöörde katse pärast Münchenis — sattus Hitler vangi, kuid Saksamaa oli juba haaratud tema ideedest. 1926a. alustab Hitleri partei legaalsel võitlust ja 1933a. on parteil juba 2 000 000 liiget, ja tema väsimatu juht saab Riigikantsleriks. Juba sel ajal näitab ta end geniaalse riigimehena. Oma esimeseks ülesandeks seab ta saksa riigi- ja rahvamajanduse uuestielustamise. Tähelepanuäratava neliaastaku plaani abil ta kaotas lõplikult tööpuuduse, mille all kannatas enamik tööstusliku Saksamaa rohkearvulisest töölikonnast.

Kindlustades Saksamaa riikliku arengu ja sotsiaalse uskorralduse, otsustas kantsler vabastada tema Versailles' diktaadi ahelaist. Saksamaa lahkub Rahvasteliidust 12. augustil 1934a.

Pärast presidendi, feldmarssal Hindenburg'i surma astub Hitler viimase kohale, kuid Juhi ja Riigikantsleri nime all.

Hitler'i poliitika tulemusena tuli Saksamaa külge tagasi prantslaste poolt okupeeritud Saarimaa.

Teostades saksa rahva ühendamise ja näidates kogu maailmale, et Saksamaa on astunud iseseisva poliitika teele, toimis Hitler, hästi tundes omi vaenlasi ja masside psühholoogiat, vanasõna järele «tao rauda, kuni raud on tuline», pidades silmapilgu saabunuks, et Saksamaa õigusi lõplikult jalule seada. Märtsis 1938a. teostab ta veretult Austria liitmise Saksamaaga, kuna ka seal elavad sakslased. Sellele järgneb, vaatamata Inglismaa ja Prantsusmaa ähvardustele, sudeedisakslaste vabastamine Tšehhoslovakkia võimu alt ning hiljem terve Tšehhi- (Böömi-) ja Määrimaa ühendamine Saksamaa kaitse alla.

Samal ajal, hävitades Versailles' poolt kunstlikult loodud Tšehhoslovakkia riigi, — Hitler vabastas tema küljest Slovakkia. Mitte kõneledes, vaid alati ainult tegutsedes, sundis Hitler oma rahvast ennetama vaenlase samme, kellel jäi üle ainult avaldada jõuetuid proteste sündinud faktide ees.

Konflikt Poolaga puhkes 1939a. septembris. Siin näitas end Hitler mitte üksi suure poliitikuna, vaid ka sõjalise geniuse ja strateegina. Ühe kuu jooksul ta tegi lõpu Poolaga. Ette jõudes inglastest, ta vallutas Norra, Taani, Hollandi ja Belgia. Läbi viimaste territooriumi saatis Hitler oma sõjaväed Prantsusmaale. Euroopa tugevamasse riiki. Prantsusmaa vastupanu murti samuti ühe kuu jooksul ja ta kapituleerus Compiègne'is, samal kohal, kus 22 aasta eest dikteeriti Saksamaale rasked ja alandavad vaherahu tingimused.

1941a. talve ja kevade jooksul pani Hitler kindla aluse Uue Euroopa ülesehituseks. Välja tõrjudes Inglismaa Põhja-Aafrikast, Balkanilt ja Vahemere saartelt, ta asus Euroopa päästmisele punasest kommuunast.

Hitler pole mitte harilik poliitikategelane ja juht, keda oldi harjutud nägema Euroopas. Tema revolutsioonil oli eriline iseloom. Ta ei teinud seda vägivallaga barrikaadidel, vaid ühendas ja liitis kõik saksa rahva klassid seaduslikul teel. Tema poolt on alati olnud kõik hääled rahvahääletustel. Führeri lipu all marssi-

vad külg-külje kõrval töölised ja talupojad, kindralid ja vürstid, ühe sõnaga, kogu saksa rahvas tervikuna.

Hitler- sõdur teadis, mida võib nõuda saksa sõdurilt, kuid teadis samuti, mida peab sellele sõdurile andma. Ta vaatas sõjale mitte kompaniiülema, vaid strateegi silmadega. Ta valis välja parimad ja targemad mehed ning tegi neile ülesandeks oma ideede teostamise. Tema lõi ületamatu saksa lennuväe, vägeva Siegfried-liini kindlustused ja korraldas eeskujulikult sõjaväe varustamise küsimuse. Korraldades ideaalselt kõik vahendid, oskas Hitler neid ka võitudeks ära kasutada.

Saksa kindralstaabi strateegilistes plaanides sädeleb kõikjal tema loov mõte. Tema poolt välja valitud inimeste erakordne vahvus, olukorra kaine hindamine, äärmine külmaverelisuus — need lubasid Hitler'il teostada kõige vähem usutavaid kavatsusi.

Sarnasel juhul, nagu Adolf Hitler, on kogu rahva piiritu usaldus. Ta on mitte ainult sõdur, diplomaat, poliitikamees, vaid ühtlasi ka hea peremees.

Ta on kasvatanud terveid rahvast ja välja koolitanud terved staabid inimesi, kes oskavad teha tööd, vallata, valitseda ja võita

MIDA TAOTLEB SAKSA SOTSIALISM?

Mille läbi erineb rahvussotsialismiks muutunud sotsialism teistest sotsialistlikest programmidest? Selle üle vaieldakse tihti ja palju väljaspool Saksamaa piire.

Kui seni keegi kõneles sotsialismist, siis mõtles ta tavaliselt marksismi ja kommunismi, millele on aga rahvussotsialismi ideed diametraalselt vastukäivad. Rahvussotsialism on kõrvale heitnud klassivõitluse idee, millele oli üles ehitatud marksism.

Rahvussotsialismi vaatekohalt ei ole rahvusterviku sisemuses klasse olemas, järelikult pole olemas ka «töölisklassi». Saksa põhimõtteks on — rahvusterviku iga liikme töö on panus üldisse rahvuslikku varasalve.

Seega peab iga isik olema ka töötegija. Sest töö pole rahvussotsialistliku mõiste järele mitte ühe inimeste grupi (klassi) kohustuseks, vaid on hea ja õilis tegu, millele võib pretendeerida täie õigusega iga riigikodanik.

Kuid õigus tööle loob ka kohustuse töötada.

Isik ühiskonna kasuks ja ühiskond isiku kasuks — see on saksa sotsialismi põhialus. Õigus ja kohustus töötada kujueb selles mitte sunduseks, vaid rõõmsaks ja tarvilikuks osaks iga inimese elus.

Igäüks peab töötama, arvestamata asjaoluga, kas see temale meeldib või mitte, vaid sellepärast, et ta on kohustatud töötama.

Iga isiku kohustusest, töötada ühiskonna heaks, tuleneb ühiskonna kohustus tema vastu.

Siin tuleb esmajoones kõneleda kodaniku kindlustamisest tööga. On teada, et Saksamaal oli enne rahvusotsialismi võimuletulekut 1933a. umbkaudu 7 000 000 töötut. Nüüd pole tööpuudusest enam jälgegi. See pole sugugi tingitud asjaolust, et palju mehi on kutsutud sõjaväeteenistusse, kuna töötuid pole juba enam enne sõda, vaid sellest, et kõigile muretseti tööd riiklikus korras ja ulatuses.

Töö on muutunud inimese elu parimaks osaks ja tänapäeva ei söanda enam keegi spekuloida ja elada teiste kulul.

Töö parem korraldus suurendas toodangut, tõstis töötava rahva elatustaset ja kindlustas kõigi töötajate õiguste edasise ühtlustamise.

Kõik see kindlustas riigile sõltumatuse; keegi ei saa enam omavoliliselt tegutseda riigihuvide vastu ja ükski võim ei suuda enam õõnestada riigi heaolu.

Igäüks, kes töötab, teeb seda mitte ainult ühiskonna heaks, vaid ka iseenda heaks, sest ta on igati kindlustatud nii töö kestvuseks kui ka vanuse ja haiguse päeviks.

Ühiskonna iga töötava liikme vanaduse kindlustus kuulub N. S. D. A. P. (Rahvusotsialistlik saksa tööliste partei) programmi. Igal Saksa Riigi kodanikul, sõltumatult sellest, missugusel kohal ja sotsiaalses seisundis ta ka rahvast teeniks, on õigus kindlustusele. Vanaduskindlustuse korraldamine pole mitte üksikisiku, vaid terve ühiskonna ülesanne.

MÕÖDA SAKSA LINNU JA KÜLASID.

Välismaade töölised, kes on töötanud Saksamaal, teavad kui kultuuriselt elab see tugevaim ja kõige paremini industrialiseeritud riik Euroopas.

Saksamaa on kõrge kultuuriga ja kaugele arenenud tsivilisatsiooniga riik. Tema elanikkond ei tunne nälga. Samuti on ka kirjaoskamatus siin tundmata asi. Siin töötavad kõik palju, kuid kasvad ka head palka, mis lubab neid koguda vanusepäeviks, laste kasvatamiseks kui ka mugavama elu tarvis.

Saksa linnad on suured, paljude avarate parkide ja aedadega.

Iga küla on hästi korrastatud, kõikjal on head hooned ja elektrivalgustus. Terves maailmas on tuntud saksa head teed, eriti n. n. riiklikud autoteed — laiad asfalteeritud teed jõuvankrite liikluseks.

Saksa raudteede võrk on väga tihe, liiklus soodsalt kooskõlastatud omnibuse ühendustega. Samuti on hästi välja arendatud veeteede võrk. Kõik see teeb elu Saksamaal mugavaks ja meeldivaks.

Sõda pole mõju avaldanud Saksamaa elu normaalsele käigule. Tunnil, kus saksa mehed sõjarinnetel võidavad vaenlasi ja kätte võitlevad oma rahvale vabaduse — töötab nende seljataga kodusel rindel terve Saksamaa sõjaväevarustuse valmistamise ja kõigi vajaliste elutarvete tootmise alal. Kuid selles töös pole jälgegi totrast ja kasutust jõudude raiskamisest «Stahhanovi süsteemi» järele. Igaüks tegutseb ja töötab rõõmsalt, olles kindlasti veendunud ühise, isamaale seatud eesmärgile jõudmises.

Igal sakslasel on täieline vabadus oma veendumuste ja südame-tunnistuse suhtes. Keegi ei keela temale palvetada nii kuidas ta soovib. Saksa kirikutes on Jumalasõna kuulutamine vaba.

Seaduste, eesõiguste ja kohustuste ees on kõik sakslased võrdsed.

KUIDAS TÖÖTATAKSE SAKSAMAAL.

Rahvussotsialismil on eriline vaade töölisele ja tööle. Iga inimene on esmaajoones töötegitaja. Uuel Saksamaal ei pea keegi tööd needuseks ja paheks, vaid vastupidi, näeb töös ainult hüvet ja rõõmu. Töö pole mitte ainult raha teenimiseks. Töö abil luuakse nüüdisaegsel Saksamaal elu.

SAKSA TÖÖTEENISTUS.

Et praktiliselt ellu viia töökorralduse uusi ideid, seati Saksamaal 26. juunil 1935a. Riigikantsleri käsul sisse «Tööteenistus».

Peale kooli ja üldise sõjaväeteenistuse on tööteenistus kolmas täiendav noorsoo kasvatusvorm.

Kohuslik tööteenistus on laiendatud mõlemast soost noortele 18 kuni 25 eluaastani. Tööteenistuse kestvus on pool aastat. Kõik, kes astuvad esmakordselt tööteenistusse, annavad järgmise vande: «Töotan vandega truu olla Saksa Riigi ja Rahva Juhile Adolf Hitler'ile ja osutada tingimusteta kuulekust tema poolt määratud

juhtidele. Kohustun täitma oma teenistuse ülesandeid südametunnistuse järele ja olla teistele «Tööteenistuse» liikmetele heaks seltsimeheks».

Tööteenistuse ülesandeks on noorsoo kasvatamine rahvus-sotsialistlikus vaimus ja tema füüsilise arengu eest hoolitsemine. Säärane kasvatus kõrvaldab saksa noorsoo hulgast sotsiaalsed erinevused ja vastolud. Tööteenistuse laagrites elavad ja töötavad koos rikaste vabriku direktorite ja vaeste tööliste pojad, üliõpilased ja talusulased. Paigutatuna üldisse rivisse, labidatega käes — nad täidavad auteenistust isamaa ja rahva kasuks. Laagril on omad erilised õigused. Telkides ja barakkides õpetatakse saksa noorsugu mõistma, et inimese elus mängib esimest osa mitte päritolu ega seisus, vaid iseloom, töövõime ja tema kasulikkus ühise asja heaks. Laagrielu loosungid ütlevad: «Rahva heaolu seisab kõrgemal üksikisiku minast. Vendlus üksikute inimeste elus loob rahvusosterviku.»

Saksa noorsoo vaimne kasvatus jaguneb mitmesse eriharusse: riiklik poliitika, töötehnika, tervishoid, õiguslik kord ja õpetus kohustustest.

Suurt osa mängib saksa tööteenistus majanduslikes asjus. Uus majanduskord nõuab majanduse kohaldamist riigi ja rahva huvidele. Kuid see ei tähenda, et uus poliitiline kord kaotab eraomanduse. Vastuoksaks, saksa kord ja seadus tunnustavad seda ning kaitsevad seda tingimusteta. Kuid eraomandusel on teine iseloom. Selle vaba käsutamise asemele on seatud riigi ja rahva kontroll, mille tõttu on omand muutunud sotsialistlikuks. Selles peitubki rahvus-sotsialistliku revolutsiooni sisu.

Need põhimõtted on aluseks tööteenistuse teostamisel, mis on loodud rahvamajanduse nõuete rahuldamiseks. Tööteenistus mängib majanduse arengus suurt osa.

Riigi peatülesandeks on hoolitseda selle eest, et rahvas oleks varustatud toiduainetega, kuna veel hiljuti Saksamaa toitlustamine sõltus suurel määral välismaisest sisseveost. Ühes oma kõnes ütles Adolf Hitler: «Saksamaa peab uuesti muutuma põllumajanduslikuks riigiks.» See tähendab, et Saksamaa peab oma kõrgele arenenud tööstuse kõrval arendama ka põllumajandust ja tõstma selle toodangut, et Saksamaa ei tarvitseks sel määral toiduaineid välismaalt sisse vedada, kui varemalt. Saksamaa peab end ise toitma. Maa ja tugev talupoegkond on terve ja loomulik alus rahva ja riigi olemasoluks. Tööteenistus aitab selles mõttes kaasa põllumajanduse eluliste nõuete rahuldamiseks — ta kuivatab soid,

on abiks põldude harimisel enne külvi ja viljade koristamisel; rajab ja ehitab teid; istutab puid; toimetab küllades kohale ehitusmaterjali; tegeleb maade niisutamise ja parandusega.

Ka nais-noorsugu peab läbi tegema tööteenistuse, kus kasvatatakse tulevasi eeskujulikke perenaisi ja emasid.

SAKSA TÖÖRINNE.

Miljonid saksa töötajaid olid olid Saksamaal ka enne rahvussotsialistide võimuletulekut (1933 a) organiseeritud mitmesugustesse kutseühingutesse ja liitudesse. Kuid nende liitude poliitika ei vastanud riigi huvidele. Nad olid erakondade võimu all, olid omavahel alatises vaenus ja rikkusid riikliku töökorralduse üldist joont. Võimule tulles saatis Hitler kõik need ühingud ja liidud laiali ning kõik nende ülesanded läksid üle riigile. Kogu selle ala juhiks määrati Dr. Ley.

Kõigi laialisaadetud ühingute asemele loodi n. n. Saksa Töörinne, mis ühendab nüüd kõiki töölisi, ettevõtjaid ja teenijaid Saksamaal.

Asi arenes ja töörinde jõud kasvas kiiresti. Detsembris 1933 a. oli selle organisatsiooni liikmete arv 9 300 000, aga nüüd on see tõusnud 23 000 000-le.

Saksa töörinde ülesandeks on — liita kõiki sakslasi rahvustervikuks ja tõmmata kõiki koostööle, et iga kodanik teaks oma kohta riiklikus ühiskonnas ja oleks kasulik üldsusele. Järgmine ülesanne kasvatada eeskujulikke töömehi, hoolitseda nende tervise eest ning tõsta töötajate elu ja kultuuri taset.

Kõige selle tõttu on kylla asemel saanud Saksa Riigi põhivaraks saksa tööjõudude hiiglaslik töö.

Käesoleval ajal valitseb Saksa Töörinne 4 100 000 ettevõtet, ehitab uusi rahvamaju, puhkekodusid, võimlaid, tööliste hotelle, laevu huvireisideks, organiseerib saksa töölistekonna panku ja hoiukassasid, korraldab hoolekannet töölistenoorsoo ja naiste eest.

Tänu Saksa Töörindevle, võis Saksamaa lühikese aja kestel tõusta esimeseks sõjaliseks võimuks maailmas.

